

Марина Літвінова
(м. Сєверодонецьк, Україна)

ВІДТВОРЕННЯ АВТОРСЬКОГО ІДІОЛЕКТУ ЮДІТ ГЕРМАНН В УКРАЇНСЬКОМУ ПЕРЕКЛАДІ

Серед характеристик ідіолекту Юдіт Германн слід зазначити особливе синтаксичне оформлення: складні речення з різним видом зв'язку, вставні конструкції, винесення за рамки, активне використання розділових знаків. Звертаючись до стилістичних ресурсів синтаксису, авторка використовує ампліфікацію, лексичний повтор, поліптотон, анафору, епіфору, клімакс, антиклімакс, парантезу, антитезу, синтаксичний паралелізм. В результаті синтаксичних трансформацій в перекладі експлікується невербалізована інформація, змінюється ритміко-смилова організація оригіналу. Висновки дослідження дають можливість простежити сучасні тенденції використання перекладацьких прийомів для відтворення ідіолекту німецького письменника в українському перекладі.

Ключові слова: ідіолект автора, ідіолект перекладача, поп-арт, перекладацькі прийоми, синтаксичні трансформації, стилістичні ресурси синтаксису, сучасна німецька література, український переклад.

Среди характеристик идиолекта Юдит Германн следует выделить особое синтаксическое оформление: сложные предложения с разным видом связи, вставные конструкции, вынесение за рамки, активное использование разделительных знаков. Обращаясь к стилистическим ресурсам синтаксиса, автор использует амплификацию, лексический повтор, полиптотон, анафору, епифору, климакс, антиклимакс, парантезу, антитезу, синтаксический паралелизм. В результате синтаксических трансформаций в переводе эксплицируется невербализованная информация, меняется ритмико-смысловая организация оригинала. Выводы исследования дают возможность проследить современные тенденции использования переводческих приемов для отображения идиолекта немецкого писателя в украинском переводе.

Ключевые слова: идиолект автора, идиолект переводчика, поп-арт, переводческие приемы, синтаксические трансформации, стилистические ресурсы синтаксиса, современная немецкая литература, украинский перевод.

Among the characteristics of Judith Hermann's idiolect it is necessary to allocate a special syntax design: complex sentences with different types of connection, parenthetical constructions, factorization, and active use of punctuation marks. Resorting to the stylistic resources of syntax, the author uses amplification, lexical repetition, polyptoton, anaphora, epiphora, climax, anticlimax, paranteza, antithesis, and syntactic paralelizm. As a result of syntactic transformations the

explicated unverbalized information is revealed, rhythmic and semantic organization of the original is changed. The conclusion of the research makes it possible to retrace trends in the use of modern translation techniques to display idiolect of the German writer in Ukrainian translation.

Key words: *author's idiolect, translator's idiolect, pop art, translation techniques, syntactic transformations, stylistic resources of syntax, contemporary German literature, Ukrainian translation.*

З дебютом представниці нового покоління німецького письменства Германн пов'язують початок літературного феномену жінок-авторок у Німеччині кінця ХХ ст., який ґрунтується на неординарності нової художньої ментальності, симбіозу поп-елементів із успадкованою національною традицією. Юдіт Германн охрестили «голосом нового покоління», світовідчуття якої формувалося у Берліні, місті несхожому на інші німецькі міста. Популярність молодой письменниці пов'язують із народженням нового смислу в європейській літературі. Вже перша книга дала письменниці змогу відразу ж зайняти місце серед найвідоміших сучасних німецьких літераторів.

Український читач побачив першу книгу Юдіт Германн «Літній дім, згодом» в перекладі Юрка Прохасько у 2004 р., Наталка Сняданко переклала дві її книги «Нічого, крім привидів» 2007 р. і «Аліса» 2013 р. Українська письменниця, перекладач Наталка Сняданко належить до покоління молодих митців, початок творчості яких припав, як і у Юдіт Германн, на 90-ті роки ХХ століття. Феномен Сняданко-перекладача зумовлений її багатофункціональністю – вона не тільки перекладає, а є автором художніх творів, що стали бестселерами в Україні та Польщі.

Постановка проблеми. Лінгвістична інтерпретація дійсності, що здійснює незаперечний вплив на свідомість сучасного соціуму в умовах взаємопроникнення національних культур, індивідуальна неповторність митця у презентованій ним мовній картині світу, його внесок у систему словесних художніх засобів національної мови постійно привертає до себе увагу дослідників у царинах перекладознавства, лінгвопоетики, літературознавства, лінгвокультурології.

Поняття авторського способу мовного вираження, ідіолекту, як явища міждисциплінарного характеру, має широкий спектр тлумачень у дослідженнях сучасних науковців: стиль конкретного індивідуума, нижчий рівень мовленнєвої системи після функціонального стилю [10, с. 203]; сукупність мовно-виражальних засобів, що виконують естетичну функцію й вирізняють мову окремого письменника [4, с. 112]; представлена на поверхні множинність пов'язаних між собою мовних факторів, функціонально закорінена в «мовній пам'яті» і «генетиці лінгвістичного мислення» автора [14, с. 3–17]; особливості вживання лексики, звукові, зорові, запахові образи, пунктуація, стилістичне варіювання синтаксичних конструкцій, ритмомелодика й композиція оповіді [15, с. 231]; система мовних засобів, що формується на основі засвоєння мови і розвивається в процесі життєдіяльності індивідуума [2]; сукупність соціальних, територіальних,

професійних, психо-фізіологічних мовних особливостей індивіда, які виявляються на фонетичному, лексичному, лексико-стилістичному рівнях [19, s. 56]. Спираючись на вищевикладені точки зору науковців, під ідіолектом автора в цій роботі розуміємо систему лінгвістичних характеристик його творів, що віддзеркалює в тексті авторську мовну картину світу.

Аналіз останніх досліджень. Українське перекладознавство активно долучилося до європейського літературного простору, про що свідчать переклади творів, які є практично одночасно явищем культурного життя – як європейського, так і українського. Проте не можна не засвідчити досить невелику кількість робіт, присвячених критичному аналізу досягнень українських перекладачів.

У фокусі уваги дослідників німецько-українського напряму художнього перекладу знаходяться особливості відтворення поезії Р. М. Рільке на фонетичному, морфологічному, лексичному, синтаксичному, стилістичному рівнях [8]; художніх та словесних образів ліричних віршів Г. Гайне [6]; лексико-граматичні особливості відтворення ідіолекту П. Зюскінда [9]; способи відтворення повтору як особливості авторського стилю Г. Гессе [17]; лексичні засоби досягнення стилістичної адекватності в перекладі оповідання «Червоні корали» Ю. Германн «Літній дім, згодом» [7]. Значною мірою залишаються недооціненими перекладацькі досягнення останніх років, що збагатили вітчизняну перекладну літературу новими творами сучасних німецьких авторів.

Актуальність запропонованої теми дослідження не викликає сумнівів, оскільки в умовах зростаючого обсягу перекладної літератури виникає нагальна потреба в аналізі перекладацьких здобутків, що стають стимулюючим чинником розбудови теорії та практики художнього перекладу в Україні. **Мета** наукової розвідки полягає у виявленні особливостей відтворення в українському перекладі авторського ідіолекту Юдіт Германн як прояву індивідуально-авторської мовної картини світу. **Об'єктом** дослідження є синтаксичний рівень реалізації ідіолекту Юдіт Германн. **Предмет** вивчення – специфіка відтворення синтаксичних особливостей ідіолекту німецької авторки українською мовою. Матеріал дослідження – оповідання «Рут. Подруги» зі збірки «Ніхто, крім привидів» Юдіт Германн та переклад цього твору Н. Сняданко.

Для досягнення цієї мети було поставлено та вирішено низку **завдань**, суть і послідовність яких детерміновані логікою дослідження. Зокрема, проведено зіставний аналіз текстів оригіналу і перекладу на рівні синтаксичних засобів з виокремленням основних рис ідіолекту Юдіт Германн; визначені перекладацькі прийоми, застосовані для відтворення своєрідності індивідуально-авторського мовлення в аспекті стилістичних ресурсів синтаксису; висвітлений вплив ідіолекту перекладача на створення перекладного твору.

Виклад основного матеріалу. На ідіолект Юдіт Германн значний вплив здійснює принцип «естетики буденного» в поп-арті, що передбачає

сміслові навантаження звичних образів та слів. Текст містить багато сигналів, які занурюють читача у сучасний світ з його предметною, артефактною надмірністю, що створює певний фон емоційного стану героїв. «Юдіт Германн стверджує, що їй хочеться створити у свого читача відчуття, ніби кінокамера рухається у просторі й показує нові й нові картини. Вона намагається розповідати кінематографічною мовою, її цікавить максимальна точність вражень, максимальна візуальність описів» [12]. Значну увагу авторка приділяє деталізації матеріального: фіксує рухи, пози, інтер'єр, констатує буденні події в житті героїв, залишаючи багато простору для невимовленого, для роздумів читача.

Серед особливих характеристик ідіолекту Юдіт Германн слід зазначити складне синтаксичне оформлення: поєднання трьох і більше простих речень з різним видом зв'язку, вставні речення, винесення за рамки для виділення важливого, активне використання розділових знаків для передачі динаміки подій, паузи для зміни теми чи неочікуваного підсумку, оцінки. Довгі речення, створюючи ефект потоку свідомості оповідача, стали візитівкою Юдіт Германн та викликом для перекладача.

Джерелом стилістичної виразності слугує «синтаксична розпушеність» (*syntaktische Auflockerung*) структури речення, в результаті якого створюються кілька центрів меншої напруги у відрізках речення, де окремі члени речення менш тісно пов'язані між собою. Відповідними засобами виступають: відсутність складного багатоступеневого підпорядкування речень; чіткого узгодження деяких членів речення; винесення частин речень за рамкові конструкції, випуск дієслів [16, с. 313]. Причиною застосування автором таких засобів є бажання відтворити живе, реальне, емоційне мовлення.

Зібраний емпіричний матеріал дає стале підґрунтя для висновку: обираючи стратегію смислу, шляхом зміни форми перекладачка свідомо усуває у тексті перекладу всі можливі з її точки зору перепони на шляху сприйняття твору україномовним реципієнтом. За свідченнями психологів, осмислення перекладачем закладеної автором у твір програми його інтерпретації виявляється обмеженою омовленою інформацією, що жорсткіше за невербальну пов'язана з укоріненими у свідомості людини психологічними формами обмежень – штампами, очікуваннями, перевагами [1]. Наприклад, у наступному уривку винесені за рамки обставини місця перекладачка відтворює в межах дієприслівникового звороту, додаючи свою оцінку змінам поведінки героїні – *дозрівши до цього: Später hat sie sich das Rauchen am Morgen abgewöhnt, in anderen Wohnungen und anderen Betten* [18, с. 12]. – *Згодом вона перестала курити вранці, дозрівши до цього в інших помешканнях, інших ліжках* [3, с. 10]. Перекладацьке рішення викликане не труднощами вербального відтворення тексту, а системою усталених уявлень перекладача про дійсність, його аксіологічними настановами незалежно від їхньої реальної цінності.

Активно звертаючись до стилістичних ресурсів синтаксису, Юдіт Германн часто використовує ампліфікацію, лексичний повтор,

поліптотон, анафору, епіфору, однорідні члени речення, клімакс, антиклімакс, парентезу, антитезу, синтаксичний паралелізм. Багатство спектру стилістичних засобів, характерна особливість ідіолекту Юдіт Германн, ставить перед перекладачем творчі завдання і вимагає від нього майстерності та уваги до тексту.

Ампліфікація: ...*ich wollte plötzlich meine Sachen wiederhaben, mein Buch, meinen Kalender,*... [18, s. 15] – ...*раптом мені стали дуже необхідні мої речі, моя книжка, мій записник*... [3, с. 14]. Використовуючи прямі еквіваленти слів, перекладачка повністю передає у перекладі стилістичний прийом Ю. Германн без трансформацій.

Лексичний повтор: *Dann lächelte sie und sagte «Es ist schlimm, schlimm, schlimm», sie sah überhaupt nicht unglücklich aus dabei* [18, s. 10]. – *Вона засміялася і сказала: «Погано, погано, ой як усе погано», але при цьому зовсім не виглядала нещасною* [3, с. 8]. Перекладачка відтворює авторську стилістику, проте підсилюючи інтенсивність емотивності виразу за рахунок додавання нових компонентів структури, уникаючи одноманітності вербального вираження.

Поліптотон: *Ich schwieg, und sie schwieg auch, oder vielleicht lauschte sie auf mein Schweigen,*... [18, s. 26]. – *Я мовчала, і вона помовчала, або прислухалася до мого мовчання,*... [3, с. 29]. При використанні однокореневих слів в оригіналі варіюється коренева морфема *schwieg* – *Schweigen*, труднощі відтворення цього явища виникають через системні мовні обмеження, отже, перекладачка передає його через додавання префікса **по-**.

Анафора: *Seltsamerweise war es Ruth, die den Satz sagte «Ich wäre gerne du». Nicht umgekehrt. Nicht ich* [18, s. 24]. – *Як це не дивно, але саме Рут сказала: «Я б хотіла бути, як ти». Не навпаки. Не я це сказала* [3, с. 26]. Розширення останнього речення цілком логічне для розуміння ситуації і зумовлено узусом.

Епіфора: *Später habe ich gedacht, ich hätte ihm nur richtig zuhören müssen. Ich weiß nicht, ob das etwas geändert hätte, ob ich mich anders entschieden hätte, dennoch, ich hätte ihm richtig zuhören müssen* [18, s. 38]. – *Пізніше я думала, що варто було всього лиш уважніше слухати його. Не знаю, чи це змінило б щось і чи прийняла б я тоді інше рішення, але все одно потрібно було краще слухати його* [3, с. 45]. На початку та у кінці речення в перекладі модального слова *müssen* варіюються синоніми, що є типовим для ідіолекту перекладачки.

Використання однорідних членів речення: *Die Theaterkantine war klein, stickig und verqualmt,*... [18, s. 14]. – *Театральний бар був невеличким, із задушливим, прокуреним повітрям,*... [3, с.13]. Улюбленим прийомом опису Юдіт Германн є використання двох, рідше трьох атрибутів (прикметників, партиципів): *Der Kaffee war heiß und stark,*... [18, s. 37]. *Die Stadt war klein und überschaubar,*... [18, s. 10]. Наталка Сняданко розгортає імпліцитну інформацію, яка міститься в оригіналі, що сприймається цілком органічно, оскільки ці зміни уточнюють ситуацію.

Клімакс: *Einen Monat lang stand es leer, zwei Monate, drei...* [18, s. 14]. – Вона була порожньою **місяць, два, три...** [3, с. 13]. Інвертована конструкція змінює ритміко-смыслову організацію оригіналу, але не руйнує стилістичну фігуру.

Антиклімакс: ... *meine Hände zitterten und meine Knie waren weich, noch eine Stunde bis Würzburg, noch eine halbe, noch zwanzig Minuten, gleich* [18, s. 30]. – ...**мої руки тремтіли, коліна зм'якли, ще година до Вюрцбурга, ще півгодини, ще двадцять хвилин, ось-ось приїдемо** [3, с. 35]. Структура передається без змін, використання узуального аналога **ось-ось приїдемо** підкреслює живе мовлення героїні.

Парантеза: *Als wir die erste Wohnung miteinander geteilt hatten – vor wie vielen Jahren, vor fünf, vor zehn? – schliefen wir in einem Bett* [18, s. 11]. – Коли ми винаймали разом перше помешкання, **багато років тому, п'ять чи навіть десять**, – то спали в одному ліжку [3, с. 9]. У вставній конструкції, яка виокремлена графічно тире, перекладачка через субституцію нівелює питання, пошук відповіді на яке і вимагає цієї паузи – отже, увага привертається до останньої синтагми. Якщо паузи в оригіналі сигналізують тільки про замислення героїні, пригадування нею минулих подій, то зміна пунктуації веде до іншого тлумачення: підкреслення неочікуваної інформації.

Антитеза: *Alles an ihr ist mein Gegenteil, was an ihr rund ist und weich und groß, ist an mir hager und knochig und klein, meine Haare sind kurz und dunkel, ihre sehr lang und hell...* [18, s. 9-10]. – Усе в ній – це моя протилежність, те, що у ній округле, м'яке і велике, у мені – сухувате, кістляве і маленьке, моє волосся коротке і темне, її – дуже довге і світле, ... [3, с. 7]. В тексті перекладу протиставлення підкреслюється ще додаванням тире.

Синтаксичний паралелізм: *Ich sagte «Ruth, das ist albern, du bist keine Trophäe, niemand wird dich verraten und niemand wird dich erjagen, ich weiß das», ich meinte es ehrlich, und Ruth sah für einen kurzen Moment getröstet und sicher aus* [18, s. 11]. – Я сказала: «Рут, дурненька, ти не можеш бути трофеєм, тебе неможливо зрадити і неможливо полювати на тебе, я це точно знаю». Я справді так думала, і на якусь мить Рут втішилася і відчула себе певніше... [3, с. 8–9]. Неповний паралелізм конструкції викликаний як об'єктивним фактором – різною сполучуваністю лексичних одиниць у німецькій та українській мовах, так і смаком перекладача. Складне речення членується на два з інверсією членів, додаванням лексичних одиниць.

Розширення синтаксичної структури за рахунок додавання лексичних одиниць, словосполучень, підрядних речень є типовими трансформаціями в тексті оповідання «Рут», Н. Сняданко експлікує імпліцитну інформацію, вдається до смислового розвитку, додає експресивності виразу. Часто перекладачка підказує уяві читача логічне доопрацювання ситуації.

Сучасні культурологічні перекладознавчі студії підкреслюють вплив особистості перекладача як агента творчої дії, що виступає не тільки інтерпретатором первинних смислів, а й співавтором, на створення тексту

перекладу [11, с. 44]. Евристичні перекладацькі стратегії тісно пов'язані з феноменом ідіолекту перекладача, який «вкладається в рамки репродукції існуючих традицій», або «виходить за ці рамки – в інноваційний простір» [13, с. 6]. Ідіолект перекладача відрізняється від ідіолекту автора наявністю додаткової площини в змістовній структурі – професійних прийомів і засобів вирішення суто перекладацької проблеми, які, повторюються у практичній діяльності конкретного перекладача [5, с. 381–382].

Н. Сняданко здійснює багато синтаксичних трансформацій: членує довгі речення, змінює розділові знаки, замінює, випускає чи додає сполучники, змінює порядок слів і типи речень. Змінюючи складне синтаксичне оформлення оригіналу, перекладачка не відтворює певні «фірмові» риси ідіолекту Юдіт Германн, що слугують оформленню «потокowości» розповіді, певної монотонності. Читача оригіналу підхоплює вир руху героїв у просторі деталізованого матеріального світу, на перешкоді цьому не стає ускладнене мовлення автора. Однак для ідіолекту перекладачки є типовими прозорі конструкції, чітке членування думки, створення емоційних «сплесків».

Висновки дослідження. Аналіз перекладацького доробку Н. Сняданко зумовив формування наступних висновків: перекладачці переважно вдавалося знайти «золоту середину» між змісторієнтованим та формоорієнтованим підходом до перекладу, незважаючи на схильність до вербалізації додаткових скритих смислів; відхилень від точності відтворення особливостей побудови оригінального тексту, які виступають маркерами авторського ідіолекту, характерними мовностилістичними ознаками; орієнтацію на читача без певного рівня культурної компетенції.

Перспективи подальших розвідок. Результати проведеного дослідження дають змогу простежити сучасні тенденції практики художнього перекладу в Україні. Цікавими і перспективними в царині художнього перекладу вважаємо поєднання мовоцентричних комплексних досліджень перекладних текстів з когнітивно-дискурсивним підходом до аналізу мовленнєвої діяльності перекладача.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бескова И.А. Как возможно творческое мышление / И.А. Бескова. – М. : ИФРАН, 1993. – 196 с.
2. Волошук В.І. Індивідуальний авторський стиль, ідіолект, ідіостиль : питання термінології / В.І. Волошук // Науково-методичний журнал. Філологія. Мовознавство / ред. Н.П. Матвєєва [та ін.]. – Миколаїв : МДГУ ім. П. Могили. – 2008. – № 79. – С. 5–8.
3. Германн Ю. Нічого, крім привидів: [оповідання] / Юдіт Германн; [перекл. з нім. Н.В. Сняданко]. – Харків : Фоліо, 2007. – 285 с.
4. Єрмоленко С.Я. Нариси з української словесності (стилістика та культура мови) / С.Я. Єрмоленко; Ін-т укр. Мови НАН України. – К. : Довіра, 1999. – 432 с.

5. Кияк Т.Р., Огуй О.Д., Науменко А.М. Теорія та практика перекладу (німецька мова) : [підручник] / Т.Р Кияк., О.Д., Огуй, А.М. Науменко. – Вінниця : Нова книга, 2006. – 592 с.

6. Ляшенко Т.С. Відтворення образності ліричних творів Гайнріха Гайне в перекладах Григорія Кочура / Т.С. Ляшенко // Іноземна Філологія. – 2014. – Вип. 127 (Ч.2). – С. 104–110.

7. Ляшенко Т.С. Шляхи досягнення стилістичної адекватності на лексичному рівні (на матеріалі перекладу оповідання «Червоні корали» Юдіт Германн) / Т.С. Ляшенко // Іноземна Філологія. – 2013. – Вип. 125. – С. 117–122.

8. Марченкова І.Ю. Проблема перекладу ідіолекту Р.М. Рільке – лірика у циклі «Дуїнські елегії» [Електронний ресурс] / І.Ю. Марченкова. – 2013. – Режим доступу до ресурсу : <http://oldconf.neasmo.org.ua/node/3181>.

9. Муратова В.Ф. Феномен ідіолекту та проблема його перекладу / В.Ф. Муратова // Наукові записки [Ніжинського державного університету ім. Миколи Гоголя]. Сер. : Філологічні науки. – 2014. – Кн. 3. – С. 119–122.

10. Науменко А.М. Блуканина сучасного перекладу : від глухого кута семіотики до глухого кута когнітивної лінгвістики / А.М. Науменко // Нова філологія. – Запоріжжя : ЗДУ, 2003. – №3 (18). – С. 203.

11. Ребрій О.В. Сучасні концепції творчості у перекладі : [монографія] / О.В. Ребрій. – Харків : ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2012. – 376 с.

12. Сняданко Н. Привиди нездійснених бажань, або цілковита самотність Юдіт Германн [Електронний ресурс] / Н. Сняданко // ЛітАкцент. – 2009. – Режим доступу : <http://liakcent.com/2009/06/20/pryvudy-nezdijsnennyh-bazhan-abo-cilkovyta-samotnist-judit-hermann/>.

13. Сорокин Ю.А. Интуиция и перевод. Рефлексивный опыт переводчика- китаиста / Ю.А. Сорокин // Перевод как моделирование и моделирование перевода : сб. науч. тр. / [отв. ред. И.Э. Клюканов]. – Тверь, 1991. – С. 4–19.

14. Ставицька Л.О. Про термін ідіолект / Л.О. Ставицька // Українська мова. – 2009. – № 4. – С. 3–17.

15. Стельмах Б. Індивідуальний стиль як об'єкт лінгвостилістичних досліджень / Б. Стельмах // Вісник Уманського пед. ун-ту : зб. наук. праць / голов. ред. В.Г. Кузь. – К. : Знання України, 2004. – Серія : «Філологія (мовознавство)». – С. 228–233.

16. Фадеева Л.В. Стилистический потенциал немецкого синтаксиса / Л.В. Фадеева // Вестник МГИМО-университета. – 2013. – Вип. 4(32). – С. 312–316.

17. Хайдер Є.М. Способи відтворення повтору як особливості авторського стилю Г.Гессе (на матеріалі українських і російських перекладів) / Є.М. Хайдер // Мовні і концептуальні картини світу. – 2013. – Вип. 46(4). – С. 214–221.

18. Hermann J. Nichts als Gespenster: [erzählungen] / J. Hermann. – Frankfurt am Main : S. Fischer Verlag, 2003. – 211 s.

19. Lewandowski T. Linguistisches Wörterbuch / T. Lewandowski. – Heidelberg; Wiesbaden : Quelle Meyer, 1994. – 584 s.

*Статтю рекомендовано до друку
кандидатом педагогічних наук, старшим викладачем кафедри
іноземної філології і методики навчання
ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький ДПУ імені Григорія Сковороди»
Козаченко І.В.*

Стаття надійшла до редакції 20 лютого 2017 року

УДК 821.161.2 «19»

Галина Мазоха
(м. Переяслав-Хмельницький, Україна)

ЛИСТУВАННЯ І. СВІТЛИЧНОГО В КОНТЕКСТІ УКРАЇНСЬКОЇ ЕПІСТОЛЯРНОЇ ТРАДИЦІЇ (на матеріалі приватного листування 70-х рр. ХХ ст.)

Автор статті розглядає приватні кореспонденції І. Світличного як талановитий твір і, як правило, багатожанровий. Доводиться, що листи поета є результатом імпровізації, а смисл форми листа усвідомлюється митцем у відтворенні його давньої структури, у засвоєнні не тільки зовнішніх ознак епістоли, скільки самої її суті. Найбільше уваги приділяється темі творчості та епістолярної літературної критики, яка має двояку природу. Встановлено, що думка письменника, висловлена в листі, впливає на формулювання поглядів адресанта. Відзначено, що не всі концепти філологічних студій І. Світличного зберігають актуальність, хоча автор і прагне дошукатися істини у системі тогочасних офіційно сповідуваних світоглядних уявлень і критеріїв.

Ключові слова: епістола, лист, літературна критика, автор, перекладач.

Автор статьи рассматривает частные корреспонденции И. Светличного как талантливое произведение и, как правило, многожанровое. Доказывается, что письма поэта являются результатом импровизации, а смысл формы письма осознается художником в воссоздании его древней структуры, в усвоении не только внешних признаков эпистолы, сколько самой его сути. Больше всего внимания уделяется теме творчества и эпистолярной литературной критики, имеет двоякую природу. Установлено, что мысль писателя, высказанная в письме, влияет на формирование взглядов адресанта. Отмечено, что не все концепты филологических исследований И. Светличного сохраняют актуальность, хотя автор и стремится к поискам истины в системе тогдашних официально исповедуемых мировоззренческих представлений и критериев.